

משק החלב

מרץ 1975

137

ניסן תשל"ה

יוצא לאור על-ידי התאחדות מגדלי בקר בישראל, תל-אביב, רחוב ארלוזורוב 25, טלפון 243034

על הפרק

תכנון הרפת

למרות הירידה בייצור החלב, שקיבלה ממדים מדאיגים בתקופה האחרונה, על אף העובדה שהשנה לא נגיע לאומדן המתוכנן בייצור חלב ולמרות ה"דריכה במקום" בגידול העדר הנקבי במשק החלב, מצאו מתכנני משרד החקלאות זמן כדי לבדוק את תכנון רפת החלב — קרי — האפשרות להטלת מכסות יצור. האם כבר שכחנו את השנים 1963—1964 האומללות? את הנזק שנגרם למשק החלב הישראלי בזמן הטלת מכסות הייצור דאז? הבנו מהר שזו לא הדרך לתכנון ענף החלב. הפרה אמנם הפכה להיות "אויב המדינה" ונשחטו רבבות פרות. עגלות, פרי טיפוח אגודות ההזרעה, שגודלו להעלאת כושר ההנבה — פוטמו ונשחטו. מליוני ליטרים של "חלב לא מתוכנן" נתקבלו במחלבות, ושולם עבורם "מחיר השוק" ללא סובסידיות.

ידועות לנו תוצאות הטלת המכסות. לא עברו חדשים רבים והתמונה השתנתה מקצה לקצה — רפתות רבות חוסלו בגלל חוסר יעילות, הופסק פיתוחם של משקים רבים בעיצומם, והעיקר — נוצר מחסור בחלב בעקבות שחיתת פרות שהיו בכושר הנבה מלא. בעקבות זאת נקנה בחו"ל בקר, שיעילותו בוודאי פחותה מזו של הבקר שטופח על-ידי המגדלים בישראל. נקנתה אבקת חלב בכסף רב, במטבע זר, והחלו לרוץ לתכנון מחודש של ענף הבקר ולעידודו.

מתי יובן במשרדים הכלכליים (משרדי האוצר והחקלאות) שאין אפשרות לתכנן את ענף החלב ל"צורך השעה"? לא הצלחנו, על אף ההישגים הטכנולוגיים שלנו, לגדל בהמה לחלב במשך שבועות מספר כדוגמת הפטימים בלול! אנו דוחים מכל וכל התדיינות על תכנון הרפת. בעת כזאת יש לעודד את אלה הנאחזים בעקשנות בענף הבקר, על אף התמורה הנמוכה, למרות הסיכונים הרבים והעבודה המפוצלת והקשה **כל ימות השנה**.

התגובות בשטח לא תאחרנה לבוא. שוב אין אנו דואגים למשקי החלב החזקים, ואלה יקבעו בעצמם את מדיניותם; אך לגבי אותם משקים הנמצאים במהלך פיתוחם ואלו שבהם הושקע הון רב להגדלת יחידות הבקר — צעד זה מהווה מכה ניצחת עבורם! לכן אנו, היצרנים, תובעים תשובה חד-משמעית ממשרד החקלאות והיא — לקיים את הענף על יסוד ריבוי הטבעי. מתי נלמד לקח משגיאות העבר?

שמואל ריין

ה.מ.ב.